

Asia: VN/13702/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kansaneläkelain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Pidämme hallituksen esityksen sisältöä pääsoisin kannatettavana. Toteutuessaan lakiesitys yhtenäistää käytäntöjä Suomen EU-naapurivaltioiden kanssa. Tällä hetkellä Ruotsissa Suomen kansaneläkkeeseen rinnastettava takuueläke ja Virossa kansaneläke rinnastetaan sosiaaliturva-asetuksen mukaisesti vähimmäisetuudeksi, jolloin maksatus on sidottu asumiseen kyseisessä maassa. Kansaneläke onkin nähtävä verovaroista rahoitettuna taloudellisena lisäturvana ihmisille, joille syystä tai toisesta työ- ja/tai yrittäjäeläkekertymä on jäänyt pieneksi. Suurin osa Suomen ulkomaille maksamista kansaneläkkeistä maksetaan Ruotsiin ja Viroon (yli 80 % henkilöluvun mukaan). Myös vastavuoroisuuden kannalta on luonnollista, että Suomi toimii samalla tavalla kuin Ruotsi ja Viro. Ruotsi ja Viro eivät maksa niille henkilöille kansaneläkettä, jotka asuvat Suomessa, mutta jotka Ruotsissa tai Virossa asuessaan olisivat oikeutettuja paikalliseen kansaneläkkeeseen.

Hallituksen esityksessä on todettu, että nykyisessä maksatusjärjestelmässä on ongelmana se, että kansaneläkkeen maksaja (Suomen valtio) ei ole ulkomaille maksamissaan kansaneläkkeissä huomionnut muista EU:n jäsenvaltioista maksettuja eläketuloja päätettäessä kansaneläkkeen suuruudesta. Tämä on epäkohta, joka asettaa eläkettä saavat epätasa-arvoiseen asemaan.

Hallituksen esityksen mukaan lain astuessa voimaan (1.1.2025) kansaneläkkeen maksatus ulkomaille lakkaa heti. Ehdotamme kahden vuoden siirtymäaikaa tällä hetkellä ulkomaille maksettaviin kansaneläkkeisiin, jotta henkilö voi tarvittaessa valmistella paluuta Suomeen tai muutoin varautua ja sopeutua tulotason pienenemiseen. Ehdotamme myös, että siirtymäaikana (1.1.2025 – 31.12.2026) myönnettäviä uusia kansaneläkkeitä ei maksettaisi ulkomaille muuttaville tai myöntöhetkellä ulkomaille pysyvästi jo asuville.

Vuori Timo
Kansallinen senioriliitto ry